

O, ULU ÖNDƏRİN TƏHSİLDAŞI İDİ

Əməkdar müəllim Şahmirzə Əliyevin əziz xatirəsinə



Həmzə VƏLİMƏMMƏDOV,
respublikanın əməkdar jurnalisti

Qırx ikinci ilin payızı başa çatmışdı. Havalər soyumuş, dağlara qar yağmışdı. Şaxtalı səhərlərin birində duz-çörəkli süfrəsiylə tək-cə Mondigahda yox, qonşu kəndlərdə tanınan Bəhmən kişi atını yəhərlədi, oğlu Şahmirzəylə rayon mərkəzinə yola düşdü.

Ağsaqqal hərbi komissarlığa gələndə heyətdə xeyli adam vardı. Onu yaxından tanıyan komissar içəri çağırırdı, yanında yer göstərdi, gelişinin məramını soruşdu. Bəhmən kişi dördqat bükülmüş kağızı cibindən çıxarıb komissara uzatdı:

-Oğlum yola salmağa gəlmişəm. Belə ağır, qanlı-qadalı günlərdə lazım gəlsə özüm də əlimə silah alıb cəbhəyə gedərəm. Kəndlər, şəhərlər bir-bir düşmən əlinə keçir. Əsgərlərimiz bizdən çörək gözləyir. Gecəni gündüzə qatıb yer şumlayırıq, yaz əkininə indidən hazırlaşırıq...

Gün günorta yerinə qalxanda sənədlər hazırlandı. Şahmirzə on yeddi həmyaşıdı ilə maşına yaxınlaşdı. Bəhmən kişi cavanları bir-bir öpüb bağrına basdı.

-Allah əmanəti. Bu torpağın şərəfini qoruyun, elə-obaya qələbə ilə qayıdın. Gün o gün olsun toyunuzu görək, - dedi.

Şahmirzə Əliyevin döyüş yolu Qafqazdan başladı. Əsgəri olduğu rota qırx üçüncü ilin əvvəllərində üç kəndi düşməndən azad elədi. Göstərdiyi igidliyə görə Şahmirzə Əliyev Ali Baş Komandanın təşəkkürünü aldı, medalla təltif olundu. Şad xəbər dağları aşıb Mondigaha çatdı. Qonum-qonşu Bəhmən kişiye gözyaşındılığı verdi.

Döyüşçülər irəlilədikcə sıraları seyrəldi. Şahmirzə neçə-neçə əsgər dostunu torpağa tapşırırdı. Həlak olanlar arasında leriklilər də vardı. O, həmyerlilərinin adlarını çəkəndə gözləri yaşarırdı.

Yazın əvvəllərində ağır döyüşlər gedirdi. Bu döyüşlərin birində Şahmirzə Əliyev sol qolundan yaralandı. Onu hospitala çatdırdılar. Bir neçə ayın müalicəsi fayda vermədi. Qəlpə sümüyü sındıraraq qolunu şikəst eləmişdi. Tərxis olunub arxa cəbhəyə yola salındı...

Orta məktəp illərində müəllim olmaq arzusundaydı. Lənkəran Pedaqoji Məktəbinə daxil oldu. İki il arxada qaldı. İlk əmək fəaliyyətinə doğma kəndində başladı. İllər keçdi, Şahmirzə müəllim Şonayçola, Andurma, Vəri, Pirasora, Çayrud kəndlərində müəllim, məktəp direktoru işlədi, maarif fədaisi kimi ictimaiyyətin hörmətini qazandı. Çalışdığı təhsil müəssisələrinin maddi bazasını möhkəmləndirdi. Bu işdə dostlarının, tanışlarının imkanlarından istifadə elədi. Əlavə sinif otaqları tikdirdi, fənn kabinetləri üçün texniki vasitələr aldı, metodiki ədəbiyyatlar əldə elədi.

Təcrübəli pedaqoq ali təhsilini 1951-1957-ci illərdə Azərbaycan Dövlət Universitetinin tarix fakültəsində ulu öndər Heydər Əliyevlə aldı. O, universitetdə qiyabi oxuduğu illəri ömrünün xoş çağları kimi xatırlayırdı. Hey-

dər Əliyevin fenomen yaddaşından, təhsil uğurlarından, qrup yoldaşlarına sonsuz diqqətindən iftixarla danışırdı:

- Heydər Əliyev yurduna şöhrət gətirən, Azərbaycanı sevdirən və tarixini dərinləndirən dahi idi. Tələbəklik illərində biz onu sadə insan, geniş ürəkli ziyalı, deyib-gülən həmsöhbət kimi tanıyırdıq. O, tək-cə doğulduğu diyarı deyil, mənsub olduğu milləti, vətəndaşı olduğu ölkəni dünya miqyasında ləyaqətlə təmsil edən dövlət xadimi idi. Ağsaqqallıq onun boyuna biçilmişdi.

1998-ci il aprelin 13-də, Heydər Əliyevin anadan olmasının 75 illiyi ərəfəsində ulu öndər tələbə yoldaşları

İmanov deyir:

- Təhsil şöbəsində 30 il bir yerdə işləmişik. Mən məktəp inspektoru işləməyə gələndə gənc idim. Şahmirzə Əliyev zəngin təcrübə qazanmışdı. Hər bir 45-50 məktəbə xidmət edirdik. Bəzən bir yerdə təhsil müəssisələrinə gedər, işin təşkili ilə tanış olar, göstəriş və tövsiyələrimizi verərdik. Şahmirzə müəllimin ümumtəhsil məktəbləri barədə normativ sənədləri mükəmməl bilməsi işimizə kömək edərdi, müəllimlərin onun məsləhətlərindən bəhrələndirdi.

Azərbaycan Respublikasının Əməkdar müəllimi Məhərrəm Kazımov:



ilə görüşdə Şahmirzə müəllim də iştirak edirdi. O, ürək sözlərini, xoş arzularını həmişəyaşar prezidentə çatdırırdı. Bakıdan qayıdandan sonra yanına müəllimlər, həkimlər, sadə peşə adamları gəlirdi. Şahmirzə müəllim təəssüratlarından söhbət açdı, görüşün səmimi keçdiyindən danışırdı.

Şahmirzə Əliyevin Lerik təhsilində 40 ilə yaxın xidmətləri olmuşdu. Maarif şöbəsində metodkabinet müdiri, məktəp inspektoru işləmişdir. Yetmişinci illərdə şöbəyə rəhbərlik etmişdi. Ona göstərilən etimadı şəərəflə doğrultmuşdu. Bu gün də yada salınır, xatırlanır.

Yerli sovetlərə deputat seçilən Şahmirzə Əliyev kəndinin abadlaşmasına çalışırdı. Yol çəkirdirdi, körpü tikdirirdi, bulaqları təmir etdirirdi, abidələrin qorunmasının qayğısına qalırdı. Onun təşəbbüsü ilə tikilən məktəbdə indi yetirmələri dər deyir.

Rayon ağsaqqallar şurasının və vətəndaşlar şurasının üzvü idi. Bu təşkilatların fəaliyyətində də fərqlənirdi, məsləhətlər verirdi, gənclərin vətənpərvərlik ruhunda tərbiyəsində az iş görmürdü.

Təhsil sahəsində səmərəli fəaliyyətinə görə Şahmirzə Əliyev Azərbaycan Respublikası Prezidentinin sərəncamı ilə respublikanın Əməkdar müəllimi fəxri adına layiq görülmüşdü. Pedaqoji fəaliyyəti respublika Maarif nazirliyi tərəfindən qiymətləndirilmişdi. "Qabaqcıl maarif xadimi" döş nişanını fəxrle gəzdirdi.

Böyük həyat qüvvəsinə, tükənməz enerjiyə malik Şahmirzə müəllimin pedaqoji fəaliyyətindən, ziyalılığından, insanpərvərliyindən dostları və iş yoldaşları məhəbbətlə söz açırlar. Qabaqcıl maarif xadimi, 88 yaşlı Adil

Pedməktəbi bitirib rayona qayıtmışdım. Barzavu kənd yeddiillik məktəbinə sinif müəllimi təyin olundum. İlk illər təcrübəli pedaqoqların məsləhətlərinə ehtiyac duyurdum. Şahmirzə müəllim köməyimə çatdı. Açıq dərslər təşkil elədik. İnspektor kimi deyil, bir metodist kimi təhlil aparırdı. Təkliflərini eşitdim. Onun tövsiyəsi ilə universitetin filologiya fakültəsinə daxil oldum. Sonralar Azərbaycan müəllimlərinin nümayəndə heyətinin tərkibində SSRİ müəllimlərinin ali məclisində iştirak elədim.

Mondigah kənd tam orta məktəbin direktoru Şöyüb Babayev:

- Səhhəti ilə əlaqədar Şahmirzə müəllim təhsil şöbəsində işdən çıxıb məktəbimizə gəldi. Ömrünün son on ilini tarix fənnini tədris etdi. Bir dəqiqə belə dərse gecikmirdi. Əvvəlki kimi tələbkar idi. Şagirdlər onu sevirdi, söhbətlərinə, məsləhətlərinə qulaq asırdılar. Kendimizdəki abidələrin təbliğinə xüsusi fikir verirdi, xeyli material toplamışdı. O, təhsil fədaisi idi. Müstəqillik illərində qiymətini aldı, fəxri ada layiq görüldü. Ömrünün son günlərində də səsi sinif otaqlarından eşidildi.

El ağsaqqalı Mehriban ailə başçısı, qayğıkeş ata və baba idi. Ömür-gün dostu Rəhilə xanımla on övlad böyütmüşdü. Hər birinin təhsil alması qayğısına qalmışdılar. Övladları arasında alim də var, müəllim də, mühəndis də, iş adamı da. Nəslin ənənəsini xeyirxahlığı davam etdirirlər, xoş sovrqları eşidilir.

Şahmirzə müəllim 83 il yaşadı. Elə bir ömür ki, bu gün də yeri görünür, minnətdarlıqla yad edilir. Bu yazı da onun ruhuna hörmət və ehtiram timsalıdır.